

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Digitalisaatiosta ratkaisu kohtaamisen kysymyksiin?

Liisa Heinämäki, projektipäällikkö
Valtioneuvoston kanslia

Taustaa

- Sosiaaliturvan uudistamista valmisteleva parlamentaarinen Toimi-hanke toteutettiin ajalla lokakuu 2017 – helmikuu 2019
- Hankkeen tehtävä oli tukea puolueita ja poliittisia toimijoita näiden muodostaessa näkemyksiään sosiaaliturvan uudistamisesta valmistautuessaan kevään 2019 eduskuntavaaleihin.
- Hanke tuotti yhteistä ymmärrystä siitä, miksi ja miten sosiaaliturvaa voisi jatkossa uudistaa
 - Rinteen hallitusohjelma 2019 perustaa jatkotyön Toimi-hankkeen työlle

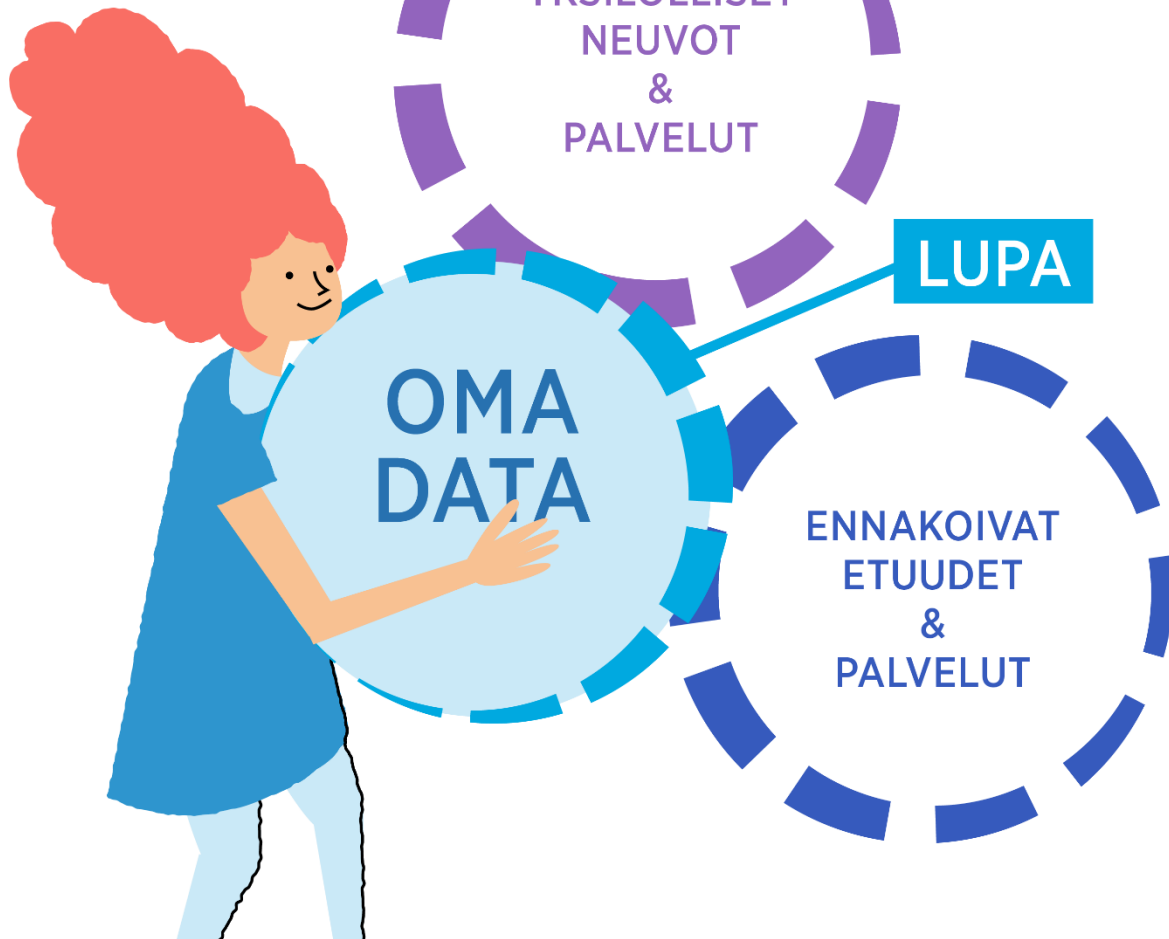

Tulevaisuuden sosiaaliturvan peruspilarit

Hankkeen parlamentaarinen, laaja-alainen seurantaryhmä linjasi peruspilarit, jotka muodostavat uudistuksen pitkän tähtäimen tavoitteet. Ne ohjaavat useamman hallituskauden kestäväää uudistustyötä:

- Sosiaaliturvan tulee vastata perustuslain mukaisesta huolen pitämisen velvoitteesta.
- Sosiaaliturvan tulee omalta osaltaan vastata ihmisten osallisuuden ja merkityksellisyyden tarpeisiin sekä tukea työllisyyttä, aktiivisuutta ja elinikäistä oppimista.
- Sosiaaliturvaan kuuluvien palveluiden ja etuuksien tulee nivoutua paremmin yhteen.
- Sosiaaliturva tukee yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien tasapainoa, joka on sopusoinnussa julkisen talouden kanssa.
- Sosiaaliturvan tulee olla nykyistä selkeämpi ja ymmärrettävämpi.

Animaatiovideo: [Mitä ovat uudistuksen peruspilarit](#)

Sosiaaliturvajärjestelmää voidaan merkittävästi selkeyttää jo nykyjärjestelmän pohjalta, lisäämällä digitalisaation ja tekoälyn käyttöä.

Kestävä ratkaisu on ihmisen itse hallitseman tiedon käytön lisääminen.

Digitalisaation mahdollisuudet

- Tuen kohdentaminen
- Tavoittaminen
- Vertaistuki

Tuen tarve ja kohdentaminen

- Mikäli ratkaisemme eettiset kysymykset, tiedon louhiminen voi antaa merkittävän mahdollisuuden kohdentaa tukea sitä eniten tarvitsevalle
- Ei yksilö- vaan elämäntilannetasoista ennakointia; kuka on riskissä pudota, jäädä yksin, kuka kaipaa apua
- Myös verkkopohjaisia alkuarviointeja itsenäisesti toteutettavaksi

Uusia tapoja tavoittaa ja kohdata?

- Suomen alueet erilaistuvat yhä
- Palvelujen saanti pitkien etäisyyksien alueilla on haaste – myös kaupungissa, jos ei ole voimavaroja / liikkumiskykyä /varaa
- Verkkopankki, Kanta/Kansa, e-Resepti, chat-lääkäri, verkkokauppa, Vero, Kela..: palvelujen käyttö paikkariippumattomasti lisääntyy
- Muodostaako digisyrjäytyminen palveluloukun?

Vertaistukea varhaisen tuen tarpeisiin

- Monissa varhaisen tuen tarpeissa vertaistuki voi olla merkittävä apu
- Yksinäisyys maalla ja kaupungissa: erilaiset haasteet, erilaiset ratkaisut?
- Opimmeko ajattelemaan sosiaalisia verkostoja virtuaalisina?
- Tunnistammeko riskit ja mahdollisuudet?
- Kuka rakentaa, kuka ylläpitää; kenen vastuu toiminnasta?

Lopuksi

- Digitaalisen maailman tulisi nykyistä paremmin muodostaa yhtenäinen kokonaisuus (*kuin myös muun toiminnan*)
 - Kuntien palvelut, järjestöt, seurakunnat yhdessä
- Tukea tarvitsevaa ihmistä ei auta seikkailu eri sivustolla, vaan vahva apu
- Digitalisaation vauhdittuessa edettävä uudella asenteella?

Lisätietoa esim.

- Toimi –hankkeen aineistot koottuina: <https://vnk.fi/tulevaisuuden-sosiaaliturva>
- Kanta-palvelut:
- <https://vnk.fi/tulevaisuuden-sosiaaliturva>
- Virtuaalisairaala & Terveyskylä
- <https://www.virtuaalisairaala2.fi/fi/etusivu>